

BROUMOVSKÝ **BIM**

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK

CENA – DOBROVOLNÁ ... DĚKUJEME ZA VÁŠ PŘÍSPĚVEK

ROČNÍK 6 – **ŘÍJEN** 2013 – ČÍSLO **10**

Růžencový říjen

Říjnová změna času bohoslužeb je i skromnou pobídkou k společné odpolední nedělní modlitbě sv. růžence v kostelíku Panny Marie. Od dubna do září jsme až na výjimky každou sobotu ráno vyprošovali skrze mši svatou požehnání pro Evropu a Broumovsko. A teď v říjnu – v měsíci sv. růžence – nás Matka Církev opět zve přednášet své radosti a starosti skrze Pannu Marii Trojjedinému.

P. Martin Lanži

NEDELNÍ BOHOSLUŽBY

5. – 6. října	
Ruprechtice (sobota)	17:00 hod
Otovice	08:30 hod
Broumov, P+P	10:00 hod

12. – 13. října	
Vižňov (sobota)	17:00 hod
Martínkovice	08:30 hod
Broumov, P+P	10:00 hod

19. – 20. října	
Šonov, kaple (sobota)	17:00 hod
Heřmánkovice	08:30 hod
Broumov, P+P	10:00 hod

26. – 27. října	
Broumov, P+P (sobota)	17:00 hod
Božanov	08:30 hod
Broumov, P+P	10:00 hod

Každou neděli je v 16:00 hod v kostele Panny Marie modlitba sv. růžence.

BOHOSLUŽBY V TÝDNU

Pondělí	-	-
Úterý	k. sv. Václava	17:00 hod
Středa	k. sv. Václava	17:00 hod
Čtvrtek	děkanův k.	17:00 hod*
Pátek	děkanův k.	15:00 hod
Sobota	dle nedělní tab.	17:00 hod

* Ve čtvrtek 3. 10. je mše sv. v klášterním k. v 8:00 hod. Svátost smíření 20 min před každou mší sv. Poslední sobota v měsíci od 09:00 hod v P+P.
Adorace: čtvrtek, P+P, **17:30 – 18:30 hod**

ROZVRH NÁBOŽENSTVÍ

(návrh, výuka začíná až v říjnu,

1. – 2. třída:
středa 13:45 – 14:30 (fara)

3. třída (1. sv. přijímání):
pátek 13:00 – 13:45 (fara)

4. – 5. tř. čtvrtek 13:00 – 13:45 (fara)
6. – 7. tř: ve čtvrtek bude upřesněno
8. – 9. tř:
pátek 13:50 – 14:25 (klášterní kostel)

DUŠIČKOVÉ MODLENÍ

Pokud chcete dát na tzv. modlení, snažte se tak, prosím učinit ve dnech od 20. do 27. října. Doporučuji psát zřetelně.

INZERCE

DTP a grafika návrh loga, katalogy, letáky, plakáty, inzerce

Fotoateliér reklamní a propagační fotografie, vlastní fotoateliér, fotoreportáže

Reklama propagační předměty s vlastním firemním, osobním potiskem

Webdesign návrh, realizace, domény, hosting, SEO optimalizace

Tisk velkoplošný, ofsetový, digitální, řezaná reklama

PINstudio | Jan Záliš je fotoateliér a grafické studio specializující se na produktovou, reportážní, krajinářskou fotografii, tištěnou grafiku a tvorbu www stránek. Pro vaši firmu vytvoříme vše od loga, přes vizitky, webové stránky, po kompletní grafické řešení celé Vaší firmy. Vždy klademe důraz na kvalitní design, originalitu a efektivnost kompletní řešení firemní prezentace s dlouhodobým efektem.

Kompletní nabídka služeb

Naším cílem je vytvořit Vám originální a efektivní grafické řešení.

Řešení, které Vám pomůže ke zviditelnění vaší společnosti a tím i k lepšímu prodeji vašeho produktu. Samozřejmostí je vysoká

funkčnost a efektivnost, při zachování co nejvíce přijatelnější ceny.

Komplexní služby při návrhu a realizaci webových prezentací.

Nabízíme vše od jednoduchých www stránek, přes redakční systémy, eshopy po složité webové aplikace. Klademe důraz na originální grafické zpracování, kvalitní technické řešení a profesionální přístup.

Tvorba počítačové grafiky a tištěných materiálů.

Nabízíme grafické zpracování vizitek, letáků, katalogů, plakátů, obalů, bannerů a mnoho dalších. Zajistíme vše od úvodního rozpracování návrhu, přes realizaci, po finální tisk, dopravu, atd.

Návrh a realizace jednotného firemního designu.

Zpracování loga, firemních barev, vizitek, hlavičkových papírů, firemních emailů, propagačních materiálů, atd. To vše v jednotném grafickém stylu.

PIN studio | Jan Záliš, Křínice 96, CZ 550 01 Broumov
po-pá: 7.00 - 15.00, so-ne: po předchozí domluvě

mobil: **+420 737 809 032**, telefon: +420 491 423 305,
e-mail: **info@pinstudio.cz**, web: **www.pinstudio.cz**

BROUMOVSKÝ BIM INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK

vychází každý 1. týden v měsíci jako měsíčník

Náměty na články můžete zaslat e-mailem na adresu: **farnost@broumovsko.cz**, děkujeme...

Vydává: Římskokatolická farnost - Děkanství Broumov.
www.broumovfarnost.cz

Grafický koncept: Jan Záliš, DTP a zlom: PINstudio, **www.pinstudio.cz**.
Tisk: vlastním nákladem. Náklad: 130 ks.
Uzávěrka: 15. každého měsíce.

Integrace do společnosti je lidské právo

Z kázání papeže Františka v římském uprchlickém centru Astalli:

Drahe bratři a sestry, dobré odpoledne!

Především zdravím vás, uprchlíky a uprchlice. Mnozí z vás jsou muslimové či příslušníci jiných náboženství, pocházíte z různých zemí a prožíváte různé situace. Nesmíme mít strach z odlišností! Bratrství nám odhaluje, že tyto rozdíly jsou bohatstvím a darem pro všechny! Žijme jako bratři!

Řím! Pro mnohé lidi se toto město stává druhou etapou jejich trasy po Lampeduse nebo dalších místech vylodění. Jak jsme slyšeli, často podstoupili těžkou a vyčerpávající cestu, při níž byli vystaveni násilí. Myslím proto zejména na ženy a matky, které toto všechno snášejí, jen aby zajistily svým dětem a samy sobě nadějnější život a budoucnost.

Děkuji tedy vám všem, kteří dáváte nejenom materiální dary či svůj čas, nýbrž snažíte se navázat vztah se žadateli o azyl a s uprchlíky. Uznáváte, že to jsou lidé a snažíte se nalézt konkrétní odpověď na jejich potřeby. Udržujte stále při životě jejich naději a pomáhajte jim získat zpět ztracenou důvěru! Ukažte jim, že skrze přijetí a bratrství je možné otevřít okno vedoucí do budoucnosti – možná spíše dveře než okno – a že budoucnost není ztracena!

Sloužit, doprovázet, chránit

Sloužit. Co to znamená? Znamená to pozorně přijmout přicházejícího člověka, znamená to sklonit se nad potřebným a podat mu ruku – beze strachu a vypočítavosti, a naopak s něhou a pochopením tak, jako se Ježíš skláněl k apoštolům, když jim umýval nohy. Solidarita je slovo, kterého se rozvinutější svět obává. Snaží se je nevyslovovat, téměř jako by to byla nadávka. To slovo je ale naše! Sloužit znamená rozpoznat a přijmout požadavky spravedlnosti a naděje a společně hledat cesty, konkrétní cesty osvobození.

Chudí jsou rovněž přednostními učiteli při našem poznávání Boha. Jejich křehkost a prostota odnímají masku našemu sobectví, našim falešným jistotám, našim nárokům soběstačnosti. Přál bych si proto, aby se z

tohoto místa přijetí, setkání a služby vznesla otázka: Skláním se nad potřebným člověkem nebo mám strach, že si zašpiním ruce? Jsem uzavřen sám do sebe a svých záležitostí, nebo si všímám člověka, který potřebuje pomoci? Sloužím pouze sám sobě, nebo dokážu sloužit druhým jako Kristus, který přišel, aby sloužil až k darování svého života? Dívám se do očí těm, kdo se dožadují spravedlnosti, nebo stáčím pohled stranou, abych jim nemusel hledět zpřímá do očí?

Doprovázet.

Nestačí rozdat obložené housky, pokud zároveň s nimi neposkytnu možnost naučit se, jak stát na vlastních nohou. Dobročinnost, která chudáka ponechá v jeho původním stavu, nedostačuje. Skutečné milosrdenství, které nám Bůh dává a jemuž nás učí, požaduje spravedlnost. Žádá, aby se chudý člověk vydal takovou cestou, která by mu pomohla z jeho stavu. Požaduje po nás – církvi, státních úřadech – aby již nikdo nepotřeboval jídelnu, nouzové bydlení, službu právní asistence, vedoucí k uznání práva na život a na práci, práva na plnohodnotnou lidskou existenci.

Chránit. Sloužit a doprovázet znamená rovněž chránit, postavit se na stranu slabšího. Kolikrát jen pozvedáme hlas na obhajobu vlastních práv a kolikrát jsou nám lhostejná práva druhých! Kolikrát nedokážeme nebo nechceme propůjčit hlas těm, kteří – jako my – trpěli a nadále trpí. Lidem, jejichž práva jsou pošlapávána, kteří zažili tolik násilí, že to v nich udusilo touhu po spravedlnosti!

Pro celek církve je důležité, aby se přijetí chudých a podpora spravedlnosti nesvěřovala pouze „odborníkům“ v dané oblasti, nýbrž aby se na ně

zaměřila veškerá pastorece, formace budoucích kněží a řeholníků, normální chod farností, hnutí a církevních sdružení. Z hloubi srdce nyní řeknu něco velice důležitého – chtěl bych vyzvat zejména řeholní instituty, aby s vážností a odpovědností interpretovaly toto znamení času. Pán nás volá k tomu, abychom s větší odvahou a velkorysostí přijímali potřebné ve svých společenstvích, prázdných řeholních domech a klášterech... Drazí řeholníci a řeholnice, prázdné kláštery církvi neposlouží tím, že je přeměníme na hotely a budeme na nich vydělávat. Prázdné kláštery nepatří nám, ale Kristovu Tělu, kterým jsou uprchlíci. Pán nás volá k tomu, abychom velkoryse a odvážně otevřeli prázdné kláštery. Není to jistě jednoduché, vyžaduje to úsudek a zodpovědnost, také však odvalu. Již dnes konáme hodně, ale možná jsme povolání, abychom vykonali ještě více tím, že budeme přijímat potřebné a odhodlaně sdílet to, co nám Prozřetelnost darovala k naší službě. Každý den se v tomto a jiných střediscích mnozí, hlavně mladí lidé řadí do fronty, aby dostali teplé jídlo. Tito lidé nás upomínají na utrpení a dramata, jimiž prochází lidstvo. Ale onen zástup nám také říká, že každý z nás může něco udělat – a to ihned. Stačí zaklepat na dveře a zkusit říci: „Tady jsem. Jak mohu pomoci?“.

Přeložila Jana Gruberová,
www.radiovaticana.cz (kráceno)

Dítě v kostele

Díky Boží lásce a lásce našich manželů máme v našich kostelích každým rokem nová robátka, které se taky snaží zapojit do liturgie po II. vatikánském koncilu. Přiznávám veřejně, že jsem žil v bláhovém sebepotvrzujícím přesvědčení, jak to dobře s malými křesťany v kostele zvládám. Že, když se batole začne chovat dle své přirozenosti, je vhodné dát jednomu z rodičů prostor pro krátké opuštění kostela. Neuvědomoval jsem si, že onen moment ticha může vyznít jako ponížení. Rád bych se tedy touto cestou omluvil. Vycházel jsem z přesvědčení, že je lépe mši sv. „přerušit“, vždyť oněch cca 50 minut, které Pánu Bohu většina z nás bohoslužebně věnuje, jsou na druhé straně pro mnohé jedinou příležitostí k naslouchání modliteb, které Církev v daný týden přednáší Bohu.

Na druhé straně, nejen devět let mé služby jako katolického kněze, mě utvrzuje v názoru, že je dobré a správné, aby se dítě už od raného věku mše sv. pravidelně účastnilo. Chvála a díky patří zvláště starším věřícím, kteří velice laskavě počítají s přítomností nejmenších členů naší farní rodiny během bohoslužby.

Vzhledem k rozloze broumovské farnosti, početnosti rodin a dalším okolnostem, nemám odvahu doporučovat manželským párům, aby individuálně každý z nich využil z jedné nabídky tří mší sv. za neděli. Proto, prosím, přijměte tento text jako vysvětlení postoje a možná i pozvání k popovídání si o našich dětech.

P. Martin Lanži

Lumen fidei II. (Encyklika papeže Františka o víře)

Kapitola první: UVĚŘILI JSME V LÁSKU

Abraham, náš otec ve víře

8. Víra nám otevírá cestu a provází naše kroky v dějinách. A proto, chceme-li porozumět, co je víra, musíme mluvit o jejím průběhu a cestě věřících lidí, jak ji dosvědčuje na prvním místě Starý zákon. Jediné místo patří Abrahamovi, našemu otci ve víře. V jeho životě se událo něco omračujícího: Bůh k němu pronáší Slovo, zjevuje se jako Bůh, který mluví a nazývá jej jménem. Víra se váže ke slyšení. Abraham Boha nevidí, ale slyší Jeho hlas. Tímto způsobem dostává víra osobní charakter. Bůh se ukazuje nikoli jako

místní Bůh, ani jako Bůh vázaný na zvláštní posvátnou dobu, nýbrž jako osobní Bůh, totiž Bůh Abrahamův, Izákův a Jakubův, schopný vstoupit do kontaktu s člověkem a uzavřít s ním smlouvu. Víra je odpověď na Slovo, které osobně interpeluje, na určité Ty, které nás volá jménem.

9. Obsahem tohoto Slova řečeného Abrahamovi je povolání a zaslíbení. Především je povoláním k vyjití z vlastní země, pozváním, aby se otevřel novému životu, začátkem exodu, který jej povede do neočekávané budoucnosti. Víze, kterou víra dala Abrahamovi, bude vždycky spojena s vykonáním tohoto kroku vpřed. Pravá víra „vidí“ do té míry, do jaké jde, v jaké vstupuje do prostoru otevřeného Božím Slovem. Toto Slovo obsahuje také zaslíbení: tvoje potomstvo bude početné, budeš otcem velkého národa (srov. Gen 13,16; 15,5; 22,17). Je pravdou, že Abrahamova víra jakožto odpověď na předešlé Slovo, bude vždycky úkonem paměti. Nicméně, tato paměť nepoutá k minulosti, ale poněvadž je památkou zaslíbení, je schopna otevírat budoucnost, osvěcovat kroky na cestě. Tak je zřejmé, že víra, jakožto paměť budoucího, memoria futuri, bude se vždycky úzce pojít s nadějí.

10. Po Abrahamovi je žádáno, aby se tomuto Slovu svěřil. Víra chápe, že slovo, zdánlivě prchavé a přechodné, je-li proneseno věrným Bohem, stává se tím nejjistějším a nejneochvějnějším, co může existovat a co umožňuje kontinuitu našeho putování v čase. Víra přijímá toto Slovo jako bezpečnou skálu, na níž může budovat z pevných základů. Proto je v Bibli víra vyjádřena hebrejským slovem 'emûnah odvozeným ze slovesa 'amàn, jehož kořen znamená „podpírat“. Výraz 'emûnah může znamenat jak věrnost Boha, tak víru člověka. Věřící člověk dostává svou sílu z toho, že se svěřuje do rukou věrného Boha. Sv. Cyril Jeruzalémský si pohrává s oběma významy tohoto slova, které se vyskytují také v příslušném řeckém (pistós) a latinském (fidelis) ekvivalentu a velebí důstojnost křesťana, jemuž se dostává jméno Boha samého: oba jsou „věrní“. Svätý Augustin to vysvětluje takto: „Věrný člověk je ten, který věří Bohu, jenž slibuje; věrný je Bůh, který uděluje to, co slíbil člověku“.

11. Pro pochopení Abrahamovy víry je významný poslední aspekt jeho příběhu. Boží Slovo, třebaže přináší novost a překvapení, nepředstavuje nic, co bylo cizí zkušenosti tohoto praotce. V hlasu, který se obrací k Abrahamovi, rozpoznává praotec hlubokou výzvu vešperanou v nitru jeho bytí odevždy. Bůh pojí svůj příslib s oním „místem“, ve kterém je lidská existence odevždy slibná, totiž s otcovstvím a zrozením nového života: „Tvá žena Sára ti opravdu porodí syna a dáš mu jméno Izák“ (Gen 17,19). Bůh, který žádá po Abrahamovi, aby se mu zcela svěřil, zjevuje se jako zdroj veškerého života. Takto se víra pojí s Otcovstvím Boha, z něhož pramení stvoření. Bůh, který povolává Abrahama, je Bůh Stvořitel, Ten, který „volá k bytí to, co není“ (Řím 4,17), Ten, který „si nás vyvolil ještě před stvořením světa... aby chom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista“ (Ef 1,4-5). Víra v Boha osvěcuje nejhlubší kořeny Abrahamova bytí, umožňuje mu rozpoznat zdroj dobroty, která je u počátku všech věcí, a potvrzuje, že jeho život nemá původ v nicotě nebo náhodě, nýbrž v osobním povolání a v lásce. Tajemný Bůh, který jej povolal, není cizí Bůh, ale Ten, který je původem všeho a nese všechno. Velká zkouška Abrahamovy víry - obět syna Izáka - ukazuje, že tato prvotní láska je schopna zaručovat život i po smrti. Slovo, které je schopno dát vzejít synu v jeho „neplodném“ těle a v „neplodném lůně“ Sáry (srov. Řím 4,19), bude schopno zaručovat příslib budoucnosti přemáhající každou hrozbu nebo nebezpečí (srov. Žid 11,19; Řím 4,21).

Kompendium katechismu

Maria, Matka Krista
a Matka církve

196. V jakém smyslu je blahoslavená Panna Maria Matkou církve?

Blahoslavená Panna Maria je Matka církve v řádu milosti, protože zrodila Ježíše, Božího Syna, Hlavu Těla, jímž je církev. Ježíš, umírající na kříži ji označil jako matku učedníkovi těmito slovy: „Ženo, hle tvůj syn“ (Jan 19,26-27).

197. Jak Panna Maria pomáhá církvi?

Po nanebevstoupení svého Syna Panna Maria pomáhá svými modlitbami počínající církvi. Také po svém nanebevzetí se i nadále přimlouvá za své děti a pro všechny je vzorem víry a lásky a vykonává svůj spásonosný vliv, který vyvěrá z bezmezné hojnosti Kristových zásluh. Věřící v ní vidí obraz a předjímání zmrtnýchvstání, jež na ně čeká, a vyzývají ji jako přimlůvkyni, pomocnici, záchránkyni a prostřednici.

198. Jaký druh úcty se vzdává Svaté Panně?

Je to zvláštní kult, ale podstatně se liší od kultu adorace, vzdávaného pouze Nejsvětější Trojici. Tento speciální kult úcty nachází zvláštní výraz v liturgických svátcích věnovaných Matce Boží a v mariánské modlitbě, jako je svatý růženec - stručný souhrn celého evangelia.

199. Jakým způsobem je Maria eschatologickým obrazem církve?

Když církev hledí na Marii, celou svatou a již oslavenou na těle i na duši, kontemplanuje v ní to, k čemu je sama povolána, aby byla na zemi a čím bude v nebeské vlasti.
„Věřím v odpuštění hříchů“

200. Jak se odpouštějí hříchy?

První a hlavní svátostí k odpuštění hříchů je křest. Pro hříchy spáchané po křtu Kristus ustanovil svátost smíření nebo pokání, kterou je pokřtěný smiřován s Bohem a s církví.

201. Proč má církev moc odpouštět hříchy?

Církev má poslání i moc odpouštět hříchy, protože jí to udělil sám Kristus. „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou“ (Jan 20,22-23).
„Věřím ve vzkříšení těla“

202. Co označuje výraz tělo a jaká je jeho důležitost?

Výraz tělo označuje člověka v jeho stavu slabosti a smrtelnosti. „Tělo je základem spásy“ (Tertullian). Vždyť věříme v Boha, Stvořitele těla; věříme ve Slovo, jež se stalo Tělem, aby vykoupilo tělo; věříme ve vzkříšení těla, dovršení stvoření a vykoupení těla.

203. Co znamená „vzkříšení těla“?

To znamená, že konečný stav člověka nebude pouze duchovní duše oddělená od těla, nýbrž že se jednoho dne i naše smrtelná těla vrátí k životu.

204. Jaký je vztah mezi zmrtnýchvstáním Krista a našim?

Jako Kristus opravdu vstal z mrtvých a žije navždy, tak také On sám vzkřísí v poslední den všechny s tělem, jež nepodléhá zkáze: „ti, kdo konali dobro, budou vzkříšeni k životu, kdo páchali zlo, budou vzkříšeni k odsouzení“ (Jan 5,29).

205. Co se stane s našim tělem a duší po smrti?

Smrtí dochází k oddělení duše od těla, tělo propadá zkáze, zatímco duše, která je nesmrtelná, jde vstříc Božímu soudu a čeká na opětné spojení s tělem, až vstane proměněné při příchodu Pána. Pochopit, jak dojde ke zmrtnýchvstání, překonává možnosti naší obraznosti a našeho rozumu.

206. Co to znamená umřít v Ježíši Kristu?

To znamená umřít v Boží milosti bez smrtelného hříchu v duši. Věřící v Krista podle Jeho příkladu může tak přeměnit svou smrt v akt poslušnosti a lásky k Otci. „Tohle je jisté: Když jsme s ním umřeli, budeme s ním také žít“ (2 Tim 2,11).

S knihou o broumovských kostelích u kardinála Duky

V poslední zářijové úterý přijal na audienci na Arcibiskupství v Praze kardinál Dominik Duka, OP fotografa Jana Záliše v doprovodu administrátora broumovské farnosti P. Martina Lanži. Jan Záliš předal panu kardinálu svoji autorskou knihu o broumovské skupině kostelů. V další části setkání pan kardinál opětovně potvrdil svůj zájem o kraj, který ještě jako královéhradecký biskup častokrát navštěvoval a už tehdy mu byl velice nápomocen.

P. Martin Lanží

Sv. Hedvika,

16. října

se narodila asi roku 1174 na hradě Andechs, na východní straně Ammerseeského jezera v Bavorsku. Její otec Bertold IV. dostal titul vévoda meranský, chorvatský a dalmatský. Matka Anežka byla dcerou míšeňského markraběte Deda V. Hedvika měla 7 sourozenců. Z nich se Ekbert stal biskupem v Bamberku, Bertold arcibiskupem v Kalocsi a patriarchou akvilejským, Oto knížetem burgundským a Jindřichovi mělo patřit otcovo panství. Ze tří sester se Mechthilda stala abatyší v Kitzingenu, Anežka se provdala za Filipa II., krále Francie, a Gertruda za Ondřeje, který se stal králem v Uhrách.

Hedvika je uváděna jako nejstarší dcera. Asi od pěti let byla vychovávána u sester benediktinek v Kitzingenu a později na Mohanu. Naučila se mnoha dovednostem, jak těm, které se týkaly starostí o domácnost, péče o nemocné, včetně přípravy bylinných léků, tak také předení, tkaní i celé výroby liturgických rouch, latinskému jazyku a vedle psaní se seznámila s přípravou rukopisných kodexů. K jejímu vzdělání patřil i obor hudby a zpěvu. Vdávala se velmi mladá. Uvádí se, že již ve 12 letech si z politických důvodů vzala 18letého Jindřicha I. Po roce mu porodila první dítě a později dalších šest.

Život celého rodu i její zdaleka nebyl tak idylický,

jak by se podle postavení mohlo předpokládat. Hedvice zemřeli první tři děti již v dětském věku: Boleslav, Anežka a Žofie a pak i nejmladší syn, narozený r. 1208. Umírali jí i další blízcí příbuzní (např. sestra svatě Hedviky Gertruda Meranská se provdala za uherského krále Ondřeje II. a byla v roce 1213 zavražděna), jiní vedli spory. Její sestra Anežka byla od svého královského manžela zapuzena a manželství prohlášeno za neplatné, načež r. 1201 hořem zemřela. Matka Hedviky zemřela čtyři roky po Anežce a otec Bertold IV. ze žalu nad pohromou rodu 11. 8. 1209. Potom došlo mezi syny Hedviky k nesvárům. Jindřich prý nadržoval Němcům a mladší Konrád začal shromažďovat proti němu polské vojsko. Jindřich bojoval s německými rytíři a sedláky a Konrádovo vojsko porazil. Ten hledal útočiště na Hlohově. Asi v té době nešťastně spadl z koně a zabil se.

Jindřich byl zabit později, v boji s Tatyry, tři roky po svém otci. Obraz utrpení, které Hedviku provázelo v souvislosti s rodinou, je zde pro přehled uveden souhrnně. K němu se však družily i bolesti, které Hedvika prožívala se svým lidem.

Její srdce bylo zaměřeno na službu Bohu a to se projevovalo od začátku jejího pobytu na dvoře vratislavského knížete Boleslava Dlouhého, za jehož syna Jindřicha (zvaného později Bradatý) se provdala. Mezi prvními se rychle naučila polskému jazyku a začala se na vratislavském dvoře starat o aktivně žité křesťanství. Vedla dvořany ke zbožnosti a ctnostnému životu. Ovlivňovala je příkladem pokory, kajicnosti a pozornosti k potřebám druhých. Zde na panovnickém dvoře začala pečovat o 13 postižených starců a vytvořila jakýsi malý špitál, v němž pokorně sloužila. Nezanedbávala přitom manželské ani mateřské povinnosti. Znalá utrpení i jeho významu se stále více snažila o asketický život. Na rozdíl od jiných charitativních panovic sama žila velice prostě a vytvářela pro sebe přísná pravidla. Se svým manželem, kterého přitáhla od zábav a hlučných slavností ke zbožnosti, zakládala chrámy a kláštery. Manželé se upřímně milovali a v síle lásky se Hedvice dávalo zušlechťovat Jindřichovo srdce, nabádat ho ke skutkům milosrdné lásky a mírnit jeho boječtivost.

V roce 1200, kdy následkem požáru Vratislavi dolehla na lid skutečná bída, Hedvika aktivně

pomáhala a u tchána vyprosila i odpuštění daní. Hedviččina blízkost chudým je dokládána i atributem vysokých bot v ruce. Kde to nebylo proti mravům, chodila bosa, a to i v zimě. Když se prý Jindřich postaral, aby ji zpovědník požádal o nošení bot, začala je nosit svázané v ruce a dál si je nazouvala, jen když to mrav vyžadoval.

V prosinci 1201 zemřel kníže Boleslav Dlouhý a panovníkem Slezska se stal manžel Hedviky. Již následující rok společně zakládali cisterciácký klášter v Třebnici (Trzebnica), vzdálené od Vratislavi (Wrocław) severně asi 25 km. Po jeho zřízení sem přišly řeholnice z kláštera sv. Teodora v Bamberku a první abatyší se stala někdejší Hedviččina vychovatelka Petruše.

Hedvika se roku 1209, asi v 35 letech, s Jindřichem dohodla na společném slibu zdrženlivosti manželského styku. Jindřich tehdy přijal mnišskou tonsuru a nechal si narůst plnovous, pro který byl nazýván „Bradatý.“ Hedvika měla v plánu další zakládání klášterů, celkem jich údajně založila 20. Sama se pro řeholní sliby rozhodla až po smrti manžela. Její dcera Gertruda do třebnického kláštera vstoupila roku 1212.

V roce 1227 utrpěl Jindřich Bradatý těžké zranění, pro které jej Hedvika po tři měsíce ošetřovala. Po vyléčení pokračoval v bojích o krakovský trůn proti Konrádovi Mazovskému. Po zákeřném přepadení upadl do jeho zajetí. Na prosby Hedviky byl propuštěn s podmínkou, že se vzdá vlády. Po čase opět proti Konrádovi vytáhl a dobyl Krakov i titul vladaře. Poslední tři léta trávil v Lehnici. Jeho manželka Hedvika mu předpověděla, že pokud ji opustí, zemře. Přesto na jaře r. 1238 odejel do hradu Krosna na Odře. Zde po osmidenní nemoci v dubnu zemřel. Pohřben byl v Třebnici, kde téhož roku odovdělá Hedvika složila řeholní sliby do rukou své dcery Gertrudy, která zde byla abatyší.

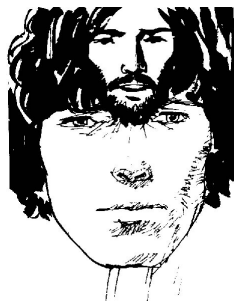
Na jaře roku 1241 Hedvika před bitvou u Lehnice proti Tatarům předpověděla, že její syn Jindřich v ní zemře. To se také 9. dubna stalo. Později předpověděla i svou vlastní smrt a na věčnost odešla v říjnu 1243, v den předcházející její pozdější liturgické oslavě.

Kanonizační proces začal v listopadu 1262 a svatořečená byla 26. 3. 1267 papežem Klementem IV. Její tělo bylo vyzvednuto 17. 8. 1267 a po týdenních oslavách uloženo v kapli sv. Petra třebnického chrámu.

www.catholica.cz
Jan Chlumský (kráceno)

Prestiž povolání

faráře stále klesá

Praha/Allensbach - Ve svém červnovém šetření zkoumalo Centrum pro výzkum veřejného mínění při České akademii věd prestiž vybraných povolání u české veřejnosti.

Všem respondentům byl předložen seznam šestadvaceti profesí s instrukcí: „Na seznamu jsou uvedena některá povolání. Vyberte povolání, jehož si vážíte nejvíce, a dejte mu 99 bodů. Pak vyberte takové, jehož si vážíte nejméně, a obodujte je číslem 01.“

Výsledky šetření byly publikovány na počátku září.

Velmi nízko na žebříčku skončilo povolání kněze. Navíc má prestiž kněží u české veřejnosti setrvalou sestupnou tendenci. Zatímco ještě v roce 2004 získali duchovní 46 bodů na 99 stupňové škále a celkově se umístili na 21. místě, letos v červnu dosáhli pouze 38 bodů a umístili se na 23. místě. Hůře dopadli pouze ministři, ukližečky a poslanci. Prestiž povolání faráře klesá i v sousedním Německu, kde se ještě na konci minulého století duchovní těšili velké vážnosti.

Podle letošního průzkumu renomovaného Institutu pro demoskopii se sídlem v Allensbachu se faráři umístili na šestém místě s 29% prestiže (při obdobné metodice jako u CVVM). Daleko výše se umístili lékaři (76%), zdravotní sestry (69%) či policisté (49%). Přitom ještě v roce 1995 celých 46% obyvatel Německa přisuzovalo povolání faráře velkou vážnost.

www.chrisnet.cz

Veřejná sbírka je obecně jednou z možností, jak obnovu kostelů a dalších sakrálních staveb Broumovska financovat a realizovat.

Veřejná sbírka za účelem

"Obnova kostelů z tzv. broumovské skupiny kostelů a jiných menších sakrálních staveb v regionu Broumovska"

je povolena Krajským úřadem Královéhradeckého kraje na základě vydaného "Osvědčení o přijetí oznámení o konání veřejné sbírky" ze dne 30. 11. 2012.

Osvědčení bylo doručeno dnem 5. 12. 2012, dnem 6. 12. 2012 je tedy sbírka oficiálně zahájena.

Osoba oprávněná:
P. ThLic. Martin Lanži

Bankovní účet:
20036-1180703399/0800

Bankovní ústav: Česká spořitelna a.s., pob. Broumov
Finanční prostředky budou využity výhradně na obnovu kostelů v regionu Broumovska, zejména v rámci projektu Pro život kostelů Broumovska.

**Za každý laskavý,
i třeba drobný dar, upřímně děkujeme.**

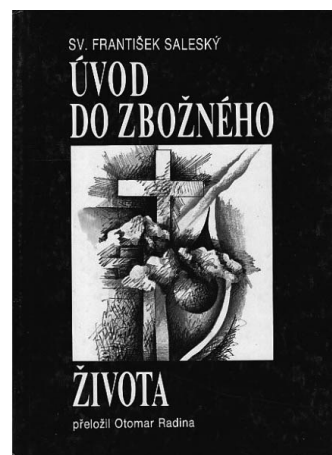
Filotea: O laskavosti k sobě samým

Mnozí lidé velmi chybují v tom, že se dali unést hněvem a pak se zlobí, že se zlobili, rmoutí se nad tím, že jsou zarmoucení, roztrpčují se tím, že byli roztrpčeni.

Stavy hněvu, nelibosti a zatrpčnosti vůči sobě samému jsou dány pýchou a mají původ jedině v samolibosti: rozčiluje nás totiž a zneklidňuje, že jsme nedokonalí.

Když tvé srdce klesne, pozvedni je tedy docela jemně. Hluboce se pokoř před Bohem u vědomí své bídy, ale svému pádu se nijak nediv. Neboť nepřekvapuje, že bezmocnost je bezmocná, slabost slabá a ubohost ubohá. Avšak ze všech sil v sobě vzbud' ošklivost nad urážkou, kterou ses na Bohu provinil. S velkou odvahou a důvěrou v jeho milosrdenství se opět vydej na cestu ctnosti, z níž jsi sešel.

Sv. František Saleský (kráceno)

ZPRAVODAJ LÉTO - ZÁŘÍ 2013

Projektové práce Ateliér Girsy

Po přípravných, průzkumných a zaměřovacích aktivitách se vypracování prováděcí projektové dokumentace pro kostely sv. Anny ve Vížňově, sv. Jakuba Většího v Ruprechticích a kostela Všech svatých v Heřmánkovicích dostává do závěrečné fáze.

Nejobsáhlejší část projektu se věnuje podle předpokladu kostelu ve Vížňově, jehož havarijní stav bude vyžadovat i největší rozsah prací. Odstranění nevhodných železných protéz v krovu kostela, uvedení krovu do odpovídajícího stavu, řešení odvodnění a statiky představuje poměrně komplikované a komplexní řešení.

Projektové práce by měly být dokončeny v září/říjnu 2013 s tím, že se stanou součástí projektové žádosti v rámci tzv. Norských fondů.

Význam této projektové dokumentace pro obnovu kostelů a úspěch v rámci Norských fondů i fakt, že se jedná o kostely tvořící podstatnou část z tzv. broumovské skupiny kostelů, nás vede k záměru její veřejné prezentace v říjnu 2013 v Broumově a v Praze. Představeny budou jak nálezové současné stavy kostelů, návrhy postupu obnovy, tak i výstupy a závěry ze zpracovávaných stavebně-historických průzkumů, které upravují v řadě případů dosavadní náhledy na historii kostelů, ale i Broumovska obecně.

Ostatní projektové a stavební práce

V současné době se dokončuje na kostele sv. Markéty v Šonově položení nové střešní krytiny, obnova původních oken, případně instalace oken nových. Rýsuje se zároveň oproti původním záměrům možnost obnovy části fasády, říms a otvorů na věžích kostela.

Dokončován je projekt řešící výměnu nejpoškozenějších částí původního krovu u kostela sv. Barbory v Otovicích, jehož havarijní stav vyžaduje mimořádně opatrný a promyšlený zásah.

Projekt

Oživlé křížky Broumovska

Omnium o. s. se vedle obnovy broumovské skupiny kostelů snaží realizovat aktivity směřující k dokumentaci a obnově menších sakrálních staveb Broumovska, jako jsou křížky, sochy či kaple.

Není ambicí Omnium o. s. postihnout celý region, to není vzhledem k rozsahu souboru památek ani reálné.

V tuto chvíli jsou připraveny tyto dílčí projekty:

Restaurování Kalvárie sv. Františka ve Velké Vsi (kulturní památka)

Omnium o.s. převzalo na sebe kompletní péči o tuto mimořádnou kulturní památku. Je vyhotoven restaurátorský průzkum a ve spolupráci s Fakultou restaurování UPCE v Litomyšli je připraveno kompletní restaurování pod vedením MgA. Jakuba Döubala.

Nadace Občanského fóra

V rámci grantového programu Nadace OF Opomíjené památky, kde jsme v loňském roce uspěli s obnovou novogotického křížku u Rožmitálu a obnovou fabionu hřbitovní kaple P. Marie Sněžné v Šonově, bylo podáno celkem pět projektů.

Sloup Nejsvětější trojice ve Velké Vsi v Broumově, což je jedna z nejstarších a nejpůvodnějších památek Broumovska, Křížek U zakopaného pokladu v Rožmitále Socha sv. Floriána v Heřmánkovicích, zachráněná díky mimořádnému přístupu obce Heřmánkovice, Křížek v Heřmánkovicích, Hřbitovní kaple P. Marie Sněžné v Šonově – biologická ochrana krovu

Na podporu projektu Oživlé křížky Broumovska byla vyhlášena veřejná sbírka, kde i drobné dary mohou významně pomoci drobným památkám.

Studentský vědecký program

Na podporu projektu připravujeme s partnery interaktivní studentský vědecký program, jehož detaily budou známy a představeny během září 2013.

Program osvětových aktivit do června 2014
Aktuálně jsou pro akademický rok 2013/2014 plánovány tyto semináře:

Možnosti financování obnovy památkového fondu a kulturního dědictví – (Blok I – programy MK ČR, Norské fondy, krajské programy, role NPÚ u financování obnovy památek)

Možnosti financování obnovy památkového fondu a kulturního dědictví - (Blok II – Evropské fondy - nové programovací období 2014+).

Seminář Kulturní krajina Broumovska a autentické památky v ní Ústavu památkové péče FA ČVUT pod vedením prof. Václava Girsy

Veřejné představení projektu obnovy kostela sv. Anny ve Vížňově, sv. Jakuba v Ruprechticích

a kostela Všech svatých v Heřmánkovicích (Broumov, Praha) a prezentace výsledků stavebně historických průzkumů

Způsoby projektové přípravy při obnově památek, role a význam stavebně historického průzkumu
Obnova historického krovu a otázky statiky v historických objektech

Lidová architektura Broumovska, výsledky dosavadních šetření.

Letní škola památkové péče (ve spolupráci s NPÚ GR)

Seminář v termínu 9. - 11. 10. 2013 v Broumově

Ústav památkové péče Fakulty architektury ČVUT. Kulturní krajina Broumovska a autentické památky v ní

Pomalou se blíží seminář připravovaný s prof. Girsou a prof. Hauserovou na dny 9. - 11. října 2013.

Vedle přednášek, exkurzí a prohlídek kostelů na Broumovsku si budou moci studenti FA v praktické části semináře v prostředí barokní fary v Martínkovicích vyzkoušet postupy péče o památky pod vedením D. Michoinové, vedoucí technologické laboratoře NPÚ.

Seminář je otevřen studentům, odborníkům i široké veřejnosti.

Seminář v termínu 15. 10. 2013 v Hradci Králové Možnosti financování péče o památky a kulturní dědictví

Ve spolupráci s NPÚ ÚOP v Josefově a Východočeským muzeem v Hradci Králové je na 15. 10. 2013 připravován seminář, který by měl průřezově představit aktuální možnosti financování péče o památky, obnovu památek a kulturní dědictví celkově.

Uvedený seminář je „dvoudílný“, druhá část je připravována na začátek prosince 2013, kdy bychom se již měli věnovat nové podobě a struktuře dotačních možností v rámci nového programovacího období EU (2014+).

Thermosanace historického krovu kostel sv. Barbory v Otovicích

Na dny 9. - 13. 9. 2013 je připravena thermosanace dřevěné konstrukce krovu kostela sv. Barbory v Otovicích.

V průběhu dne 10. září bude možné ve spolupráci se zástupci společnosti Thermo Sanace s.r.o. prodiskutovat tuto metodu na místě a prohlédnout si technologii při realizaci.

Výstava Tempus fugit- Trenčín 10.12.2013

Vernisáž výstavy fotografií broumovské skupiny kostelů Tempus Fugit (Čas běží) slovenského fotografa Dana Veselského proběhne dne 10. 12. 2013 v galerii Bílá věž v Trenčíně.

Muzeum architektury NTM

Postoupili jsme v jednání o možnosti výstavy fotografií Jana Záliše o broumovské skupině kostelů v rámci projektu Pro život kostelů Broumovska v Muzeu architektury Národního technického muzea v Praze.

Termín výstavy je předběžně stanoven na květen až září 2014.

Ústav dějin umění AV ČR (UDU AV ČR)

V současné době je diskutováno partnerství s UDU AV ČR včetně řady společných projektů díky velmi vstřícnému postoji PhDr. M. Mádlu.

Projekty by měly přispět jak k lepšímu a hlubšímu poznání kulturního dědictví Broumovska v nepoměrně širším kontextu badatelských aktivit než doposud, zároveň i v propojení (napojení) těchto aktivit na podobné projekty v ČR a zahraničí.

Plastická mapa Broumovska

S Fakultou restaurování v Litomyšli, ateliérem Veroniky Kopecké je připravováno restaurování plastické mapy Broumovska z počátku 20. století.

Pokud se spolupráce a realizace restaurování podaří, bude mapa po dohodě s majitelem využita i v rámci připravované výstavy Mizející Broumovsko v Muzeu architektury v Národním technickém muzeu v roce 2014.

Seminář Broumovské nástěnné malby

Ve dnech 22. - 23. srpna 2013 proběhl na Broumovsku dvoudenní odborný seminář pořádaný společně Římskokatolickou farností v Broumově, Národním památkovým ústavem v Josefově a Omnium o.s. za účasti mj. prof. Jana Royta z Ústavu dějin umění Univerzity Karlovy nebo PhDr. Marcely Vondráčkové z Národní galerie. Seminář se věnoval tématu broumovských nástěnných maleb.

V rámci přednášek prof. Royta byla zdůrazněna mimořádnost středověkých fresek Klanění tří králů v areálu broumovského kláštera a fresky s námětem Posledního soudu na faře v Broumově. Příspěvky restaurátorů ozřejmili snahu o záchranu těchto maleb.

Velmi kladně byl hodnocen příspěvek Mgr. Gläsera a Mgr. Marka o možnostech nově vyvíjené metody prostorové digitalizace a 3D skenování historických maleb pro poznání a záchranu i

velmi poškozených maleb. Tato metoda byla zkoušena právě na fresce Posledního soudu a pomůže ji tak do velkého detailu poznat a díky možnostem webové aplikace i zpřístupnit široké veřejnosti.

Závěrečná část přednáškového bloku byla díky příspěvku PhDr. Vondráčkové a PhDr. Mádlu věnována baroknímu malíři F.A.Schefflerovi i představení vnitřní výmalby v rámci souboru broumovských kostelů.

Druhý blok semináře byl věnován exkurzím v místě fresek a představením barokní skupiny kostelů.

Jak uvedli organizátor Mgr. Pavel Mach z NPÚ ÚOP v Josefově, „seminář by měl být pouze prvním z řady dalších, které by měly přispět k důkladnému poznání neméně důležité stránky historie Broumovska, která dnes stojí ve stínu architektury otce a syna Dientzenhoferů“.

Cyklus (Ne)tušené souvislosti v Martínovicích

Na seminář volně navázal program pro širokou veřejnost v sobotu 24. srpna 2013 v kostele v Martínovicích v rámci cyklu (Ne)tušené souvislosti NPÚ GŘ, který seznámil návštěvníky s historií a malbami kostela, se způsoby barokního stavitelství a způsoby záchrany památek.

Lidová architektura Broumovska – prof. Škabrada

Počátkem srpna byl realizován prof. Škabradou modelový „lidovoarchitekturní“ průzkum v objektu typického broumovského statku v Otovicích. Provedené zaměření objektu a odběry dendrochronologických vzorků Ing. Tomášem Kynclem by měly pomoci zmapovat a zdokumentovat objekt, který se s největší pravděpodobností již nepodaří zachránit.

Tato letní aktivita by neměla být ojedinelou aktivitou, naopak první z řady následujících, které by systematickým způsobem popsaly lidovou architekturu Broumovska.

Výstupy z průzkumů budou prezentovány v jarním semináři o lidové architektuře Broumovska prof. Škabradou.

Freska Posledního soudu – 3D skenování

V polovině léta proběhl v přízemních prostorách broumovské fary ojedinelý restaurátorský průzkum středověkých nástěnných maleb (freska s námětem Posledního soudu) metodou 3D laserového skenování.

Průzkum byl veden restaurátorem Mgr. BcA. Petrem Gläserem a Mgr. Zdeňkem Markem, specialistou na prostorovou digitalizaci a

speciální metody dokumentace. V současné době vyvíjená metoda výše uvedenými odborníky zahrnuje kompletní dokumentaci metodou 3D laserového skenování a multisnímkové fotografie (ve viditelném, ultrafialovém a infračerveném světle).

Pomoc majitelům památek / pomoc památkám

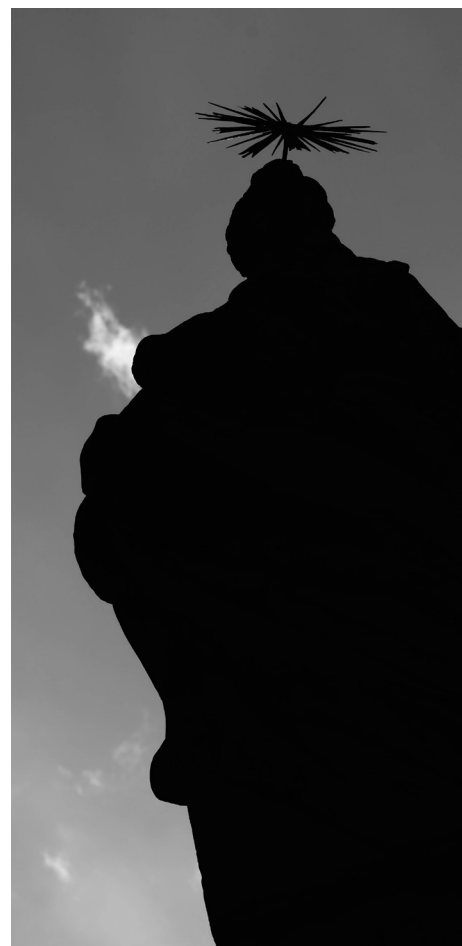
Sdružení Omnium bylo v průběhu léta osloveno několika majiteli památek v České republice, kteří intenzivně hledají řešení mnohdy jejich velmi špatného stavu.

Ve vzájemné diskusi se vždy snažíme najít cestu nebo alespoň zkonzultovat možná řešení financování obnovy památek, protože jsme přesvědčeni, že situace památkového fondu v ČR je natolik složitá, že nemá smysl nehladat společně jakoukoliv variantu řešení.

A zároveň, že nemá smysl nehladat cestu mnohem intenzivnější spolupráce státních, obecních i nestátních institucí, majitelů památek, nebo neziskových organizací věnujících se záchraně a péči o památky.

Současná složitá situace financování obnovy památek tuto cestu ke koordinovanému postupu jednoznačně vyžaduje.

Ing. Jakub Děd

Přehled oprav na broumovských kostelích od r. 2007 do r. 2012

- Broumov, k. sv. P+P, elektroinstalace:
2010 400.207,- Kč /KHk - de minimis 100.000,- Kč; Biskupství HK 150.000,- Kč; farnost 150.207,-Kč/

- Broumov, k. sv. P+P, střecha:
2012 671.705,- Kč /MK Program regenerace 234.000,- Kč; Město Broumov 67.000,- Kč; BÚ HK 200.000,- Kč; farnost 134.705,- Kč/

- Heřmánkovice, k. Všech svatých, obnova poškozené-propadlé části stropu, rok 2011:
MK ČR - Program ORP - Broumov (150.000,- Kč); Královéhradecký kraj - Grant 11KPG02-0029 (350.000,- Kč); Děkanství Broumov (100.092,- Kč).

- Martínkovice, k. sv. Jiří a Martina, restaurování fresek v letech 2007 - 2012:

2007 560.189,- Kč

2008 650.000,- Kč

2009 560.000,- Kč

2011 500.007,- Kč

2012 568.567,- Kč

Celkem 3.398.737,- Kč

/MK ČR PZAD 2.822.120,- Kč; KHk - grant 200.000,-Kč; ostatní (OÚ Martínkovice, farnost, sponzoři) 376.617,- Kč/

- Otovice, k. sv. Barbory, oprava střechy:
2008 297.305,- Kč /MK „ORP“ 250.000,- Kč; farnost 47.305,- Kč/
2009 500.072,- Kč /KHk - grant 170.000,- Kč; BÚ HK 125.000,- Kč; KHk, KHk - de minimis 200.000,- Kč; farnost 5072,- Kč/
Celkem 797.377,- Kč /MK ČR „ORP“ 250.000,- Kč; KHk - grant 170.000,- Kč; Biskupství HK 200.000,- Kč; KHk - de minimis 200.000,- Kč; farnost 52.377,- Kč/

- Ruprechtice, k. sv. Jakuba Většího, oprava střechy:
2011 150.025,- Kč /KHk - de minimis 150.000,- Kč; farnost 25,- Kč/

- Vižňov, k. sv. Anny, oprava střechy:
2009 166.997,- Kč /MK „ORP“ 150.000,- Kč; farnost 16.997,- Kč/
2011 400.001,- Kč /MK „HF“ 250.000,- Kč; KHk - grant 150.000,- Kč; farnost 1,- Kč/
2012 500.001,- Kč /MK „ORP“ 200.000,- Kč; KHk - grant 200.000,- Kč; Město Meziměstí 100.000,- Kč/
Celkem 1.066.999,- Kč /MK ČR 600.000,- Kč; KHk - grant 350.000,- Kč; Město Meziměstí 100.000,- Kč; farnost 16.999,- Kč/

VARHANY:

- Božanov, k. sv. Marie Magdaleny:
2012 - 280.000,- Kč /KHk - grant 200.000,- Kč; farnost + sponzoři 80.000,- Kč/

- Martínkovice, k. sv. Jiří a Martina:
2002 - 2010 1.554.200,- Kč /KHk - grant 1.020.000; Obec Martínkovice 219.900,- Kč; farnost + sponzoři 314.300,- Kč/

P. Martin Lanži

Doprovodný program

2. října 2013

20:00-21:00

**Koncert v klášterním kostele sv. Vojtěcha
„Brána času“**

**Premiéra suity skladatele Petra Kořínka
Pražské jazzové sexteto, zpěv Marta Marinová – alt
a Karel Zochr – bas (členové Linha Singers),
slovem provází Alfréd Strejček**

1. Sanctissime confessor Domini 2. Wencelao duci claro
3. Bogurodzica 4. Turinské plátno 5. Codex Gigas
6. Kaple Panny Marie Sněžné 7. U naší milé Páni
8. Brána času v Křinicích

3. října 2013

8:00-9:00

Slavnostní mše v klášterním kostele sv. Vojtěcha

14:00-17:00

**Komentovaná prohlídka „Broumovská skupina kostelů –
Dientzenhoferové na Broumovsku“**

Prohlídka kostela sv. Markéty v Šonově a kostela sv. Maří Magdaleny v Božanově

Mezinárodní vědecká konference

VIA BENEDICTINA

u příležitosti 800. výročí příchodu
benediktinů na Broumovsko

Pořádá Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově, Vzdělávací a kulturní centrum Broumov a Agentura pro rozvoj Broumovska.

Foto & design: © Jan Flieger - Biograph, 2013

PROGRAM

MEZINÁRODNÍ
VĚDECKÁ
KONFERENCE

2

VIA BENEDICTINA

BROUMOV

13

VIA BENEDICTINA
800 let od příchodu benediktinů
na Broumovsko

Připomenutí/poslední týdny:

Rozhodnutí diecézního biskupa o odpustcích v Roce víry

V návaznosti na dekret Apoštolské penitenciárie ustanovují následující posvátná místa, na kterých lze kdykoliv během Roku víry (od 11. října 2012 do 24. listopadu 2013), za podmínek daných dekretem, získat plnomocné odpustky:

- katedrála Svatého Ducha v Hradci Králové
- arciděkanský kostel sv. Bartoloměje v Pardubicích
- chrám sv. Barbory v Kutné Hoře
- poutní a farní kostel Panny Marie Pomocnice na Chlumku u Luže
- poutní kostel Sedmi radostí Panny Marie v Malých Svatoňovicích
- poutní a farní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově
- opatský a farní kostel Narození Panny Marie v Želivi
- farní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Čihošti a kostel sv. Alfonse v Koclířově u Svitav

A dne 24. 11. 2013 – slavnost Ježíše Krista Krále - kdekoliv

+ Mons. Jan Vokál
biskup královéhradecký

V průběhu celého Roku víry, od jeho vyhlášení dne 11. října 2012 až do 24. listopadu 2013 po celý den, mohou získat z Božího milosrdenství

plnomocné odpustky časného trestu za své hříchy, a to i v prospěch duší věrných zemřelých, všichni jednotliví věřící, kteří mají opravdu kající smýšlení, platně se vyzpovídali, přistoupí k svátostnému přijímání a pomodlí se na úmysl Nejvyššího velekněze:

a) pokaždé, když se zúčastní alespoň třikrát kázání posvátných misíí nebo alespoň třech přednášek o dokumentech Druhého vatikánského koncilu a o člancích Katechismu katolické církve v kterémkoli kostele nebo na vhodném místě;

b) pokaždé, když formou pouti navštíví papežskou baziliku, křesťanské katakomby, posvátné místo ustanovené ordinářem pro Rok víry (např. některou baziliku minor, svatyni zasvěcenou Nejsvětější Panně Marii, svatým apoštolům a svatým patronům) a zúčastní se tam na nějakém obřadu nebo alespoň setrvají přiměřený čas v usebrání při zbožné meditaci a zakončí modlitbou Otče náš, Vyznáním víry v jakékoli právoplatné formě, invocací k Panně Marii a eventuálně (dle zasvěcení místa) k svatým apoštolům či svatým patronům;

c) pokaždé, když ve dnech stanovených místním ordinářem pro Rok víry (např. o slavnostech Páně, blahoslavené Panny Marie, o svátcích svatých apoštolů a patronů, o svátku Stolce sv. Petra) se na některém posvátném místě zúčastní slavnostního slavení eucharistie nebo liturgie hodin a pomodlí se Vyznání víry v jakékoli právoplatné formě;

d) jestliže v jeden svobodně zvolený den během Roku víry vykonají zbožnou návštěvu u křtitelnice nebo jiného místa, kde přijali svátost křtu, a v jakékoli právoplatné formě obnoví křestní sliby.

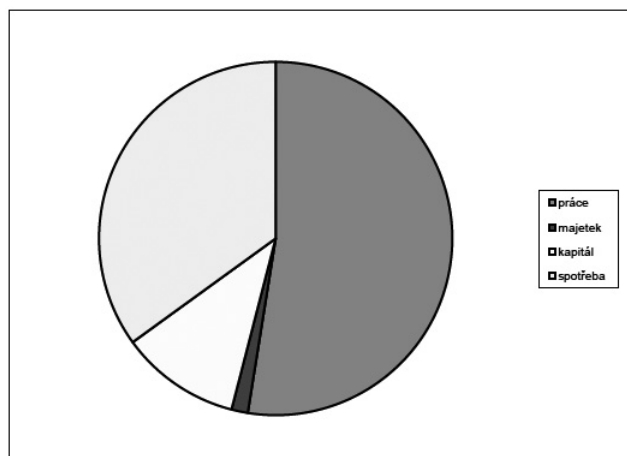
Daňové okénko

1. Něco praktického

Platíte daň z příjmů a přispíváte farnosti (třeba při nedělní sbírce)? Potom si můžete svůj dar odečíst ze základu daně a daň si tím snížit. Myslím, že podnikatele a živnostníky na slevu na dani upozorňovat nemusím, ale zaměstnanci, kterým daň počítá mzdová účetní, tuto možnost často nevnímají. Jste-li tedy zaměstnanec a dáváte-li každou neděli např. 100 Kč do sbírky, je to za rok 5.200 Kč. Pokud tato částka proběhne jako dar, můžete na dani, která činí 15%, ušetřit 780 Kč. Podmínkou je potvrzení o přijetí daru – v našem případě ho vystavuje pan farář, se kterým se na konkrétním způsobu předávání daru a vystavení potvrzení můžete domluvit.

2. Trochu nadhledu

Následující graf ukazuje daně a odvody vybrané v minulém roce, rozdělené

podle toho co je daněno:

Jak je vidět, nadpoloviční podíl je ze zdanění práce (zejména zaměstnanců a trochu také živnostníků). Samozřejmě přitom nejde jen o daň z příjmů, ta tvoří jen menší část. Většina jsou zdravotní a sociální odvody (formálně rozdělené na „placené zaměstnancem“ a „placené zaměstnavatelem“). Druhou největší část tvoří zdanění spotřeby (DPH, spotřební daně) a jen relativně malou část tvoří zdanění toho, co vynáší kapitál (daň ze zisku, zdanění dividend, úroků atp.). A úplně nepatrnou část dělá zdanění majetku (daň z nemovitosti, daň z převodu nemovitosti, dědická).

Takovéto rozdělení daní neodpovídá běžným poměrům v rozvinutých zemích a není zrovna ideální pro ekonomiku státu. Zejména vysoké odvody z málo placené práce vedou k vyšší nezaměstnanosti a nadměrné zdanění i produkci (HDP) a opět tak působí na zvýšení nezaměstnanosti. Vyspělé země (USA, Německo, Francie, ...) tak obvykle mají například několikanásobně vyšší podíl daní z majetku, ale třeba základní potřeby, jako jsou potraviny, zdaňují podstatně méně. Evropská komise pak ČR výslovně doporučuje: „Snížit vysokou úroveň zdanění práce přesunem zdanění do oblastí, které méně omezují růst, ...“.

3. Co můžeme dělat

Daně bychom platit měli, i když jejich konkrétní nastavení nepovažujeme za správné. („Dávejte tedy, co je císařovo, císaři ...“ (Mt 22,21)). O zlepšení daňové struktury a celé správy státu máme usilovat demokratickými prostředky – volby se nám blíží. A nezapomeňte na možnost daňového odpočtu u darů, jak je popsáno v prvním odstavci.

Karel Pelán

Prohlášení

k restitučním nárokům

Benediktinského opatství sv.

Václava v Broumově: vyjádření

k reportáži ČT 24 ze dne 13.

9. 2013, 19.45 hod. Nejistá

restituce

Požadavek na vydání majetku Benediktinského opatství sv. Václava v Broumově je plně v souladu se zák. 428/2012 Sb., což vyplývá z následující argumentace:

Předpokladem úspěšného uplatnění restitučního nároku podle zák. 428/2012 Sb. je prokázání existence církevního subjektu, jeho právní kontinuita, předložení dokladu o vlastnictví tohoto majetku a způsobu, jakým církevní subjekt tento majetek pozbyl, tj. dokladu o přechodu tohoto majetku na čsl. stát, to vše k datu 25. 2. 1948 a po tomto datu.

Za tímto účelem si Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově (dále jen „opatství“) zajistilo veškeré doklady z Archivních fondů MZ - fondů revize pozemkové reformy. Součástí těchto fondů je také složka obsahující materiály pokusu bývalého ONV v Broumově a obcí, spolků a stran na Policku a Broumovsku, dosáhnout okamžité parcelace Velkostatku v Broumově a v Polici nad Metují v majetku Benediktinů a přidělení rozparcelovaného majetku „jménem všeho lidu“ poctivým Čechům, zemědělcům, dělníkům, živnostníkům a duševním pracovníkům. Není to hezká četba, když je touha po snadném nabytí cizího majetku až na prvním místě. „Benediktiny nedohnala neblahá válečná historie“, ale nás všechny dohnala neblahá historie poválečné chtivosti po majetku.

Výměr ministra zemědělství ČSR J. Ďuriše o konfiskaci není padělek, jenom nebyl nakonec vydán se všemi náležitostmi a obvyklým úředním postupem.

Výklad postupu podle dekretu č. 5/1945, dekretu č. 12/1945 Sb. a dekretu č. 108/1945 Sb. ve věci dispozice s církevním majetkem podal Zemský národní výbor v Praze svým oběžníkem č.j. I-56-895/7-1945 ze dne 22. listopadu 1945, a zabránil tak protiprávnímu zabránění církevního majetku, tedy zneužití dekretů.

Četba tohoto dokumentu dělá čest nejen právnímu stavu, ale především dnes již téměř vyhynulému tvorbu, kterým je státní úředník na vysoké odborné úrovni.

Dokument je obsáhlý, ale jeho podstatou je výklad toho, co je církevní majetek. „Církevní majetek (majetek jednotlivých církevních subjektů, kostelů, kaplí, far, biskupství, kapitul, církevních nadací, klášterů, atd.) je majetkem povahy veřejné, ježto církev katolická je veřejnoprávní korporací a církevní subjekty jsou právními osobami veřejného práva. Stát poskytuje církevnímu majetku zvýšenou právní ochranu jako všeužitečným nadacím. Podle zákonodárství (platného v roce 1945) projevuje se tato ochrana zejména v tom, že kmenové církevní jmění musí zůstat neztenčené zachováno.“

Jména církve jako právní osoby veřejného práva slouží podpoře a usnadnění úkolů právní osoby, které na ní byly přeneseny nebo které jí byly svěřeny. Vlastnictví církevního majetku a právní povaha církví vylučuje užití dekretů.“

Dokument vystihuje podstatu církevního majetku, který je dán subjektem, objektem a účelem, kterému slouží. Jako jmění dané svým účelem neslouží jednotlivcům, ale účelu, a jednotlivci jsou pouze jeho dočasnými uživateli, tedy nikoliv vlastníky. Dekrety se vztahovaly ad 1) na osoby německé a maďarské národnosti, ad 2) zrádce a nepřátele republiky (tj. fyzické osoby jako vlastníky majetku) a ad 3) akciové a jiné společnosti a korporace, jejichž správa úmyslně a záměrně sloužila německému vedení války nebo fašistickým a nacistickým účelům (tj. právní osoby pro tento účel založené). Takovou povahu však církevní majetek mít nemohl.

Všechny tehdejší subjekty, které bažily po snadném získání broumovského církevního majetku a očerňovaly proto jednotlivé členy řádu, nechápaly, že řeholníci svůj klášter nevlastní, protože se jedná o majetek církevní právní osoby, sloužící jí už od jejího založení v roce 1322.

Jako světlý bod celé této nepěkné historie pak působí dokumenty proti zamýšlené konfiskaci z 25. 2. 1946 a 19. 3. 1946, vydané podnikovou radou spolu se závodními radami zaměstnanců Benediktinského kláštera, podepsané jimi plným jménem. Dokumenty se zastávají benediktinů, kteří v Broumovském klášteře působili před válkou i za války i těch kteří se zasloužili o poválečnou obnovu kláštera - P. Somrnitze, P. Houdečka, P. Salfického a další. Píší např., že „tvrzení, že na broumovském majetku byli usazováni vždy Němci nebo germanofilové, je nepravdivé. Úředníci i dělníci byli ve své většině Češi a zůstali také dobrými Čechy, v zájmu spravedlnosti je nutno vyzdvihnout, že ani v době nesvobody nebyly zaměstnavatelem činěny rozdíly mezi Čechy a Němci“ a dále vyzdvihují poválečné působení konventuálního převora, později břevnovského opata Anastáze Opaska,

který byl poválečným správcem Broumovského kláštera. Konvent kláštera, který tvořili Češi i Němci, je tedy nutno vnímat jako celek, protože někteří jeho členové byli Němci, podléhali odsunu, nikdy ale nebyli nacisté.

Anastáz Opasek popisuje válečný a poválečný osud Broumovského kláštera ve své knize Dvanáct zastavení. Mluví také o benediktinech navrátilivších se z koncentračního tábora v Dachau P. Basilu Urbaschkovi a P. Maurici Riedlovi, kteří odešli nakonec se svými spolubratry, zbavenými na základě národnostního principu českého občanství a donucenými tak k odsunu. Píše také o smrti dvou kněží benediktinů P. Albana Prause a P. Ansgara Schmitta, kteří byly zavražděni na svátek sv. Bartoloměje „rudou gardou“, samozvanými soudci i katy zároveň, z řad místních „spravedlivých“. Byli zakopáni v lese za benediktinskou farou v Šonově.

Veškerý nemovitý majetek, který vlastnil Klášter Benediktinů v Broumově, založený v roce 1322, nedotčený tvrzenou konfiskací až k datu 25. 2. 1948, pozbyl ve smyslu ust. § 5, písm. a), c) a k) zák. 428/2012 Sb. :

a) odnětím věci bez náhrady postupem podle zákona č. 142/1947 Sb., o revisi první pozemkové reformy, nebo podle zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě, trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě, c) úkony učiněnými Náboženskou maticí, jimiž nakládala s majetkem, který nevlastnila, zejména při postupu podle vyhlášky č. 351/1950 Ú. I. I., o převzetí správy některých majetkových podstat náboženským fondem, k) převzetím nebo ponecháním si věci bez právního důvodu.

Většina klášterního majetku byla převzata státem, resp. jeho jednotlivými subjekty zápisem o převzetí vykoupené půdy velkostatků Broumov – Police ze dne 14. srpna 1948, zbytek po tomto datu.

Citovaná reportáž České televize je neobjektivní a v rozporu s objektivně doložitelnými skutečnostmi. Převor břevnovského kláštera P. Prokop Siostrzonek se tak, na pouhý telefonický dotaz, „co říkáte nově objeveným dokumentům“, nemohl logicky vyjádřit. Pokud by televize měla zájem o seriózní informaci, mohla se spojit se zástupci kláštera tak, že jim dokument, o kterém hovoří, fyzicky ukáže a získá tak informaci vypovídající a nikoliv tendenční. Protože svoji reportáž uvedla slůvkem „prý“, je zřejmé, že si důvěryhodností svých informací nebyla jista, přesto je ale zveřejnila.

Z pověření P. Prokopa Siostrzonka, OSB
převora a administrátora
JUDr. Alena Štumpfová - advokát
AK Markétská 1, 169 00 Praha 6

Zveme Vás na setkání
s promítáním filmu Net for God:

Malé začátky Komunity Chemin Neuf

V tomto filmu se můžete více seznámit s komunitou Chemin Neuf - mezinárodní katolickou komunitou s povoláním k ekumenismu. Dnes je tato komunita přítomna ve 28 zemích na pěti kontinentech a čítá 1800 členů: manželské páry, osoby zasvěcené do celibátu, muže a ženy všech křesťanských vyznání. Prostřednictvím nejrůznějších misíí tisíce mladých, manželských párů a rodin vidělo, jak Kristus změnil jejich životy!

Z jakých počátků a z jaké touhy vyrostlo toto dílo uvidíte ve filmu.

FARA BROUMOV

**čtvrtek 10.října 2013
v 17.30 hod.**

Délka filmu cca 30min. Po filmu možnost sdílení s modlitbou.

Mezinárodní ekumenická fraternita Net for God (Síť pro Boha) vznikla v roce 2000 z podnětu komunity Chemin Neuf, aby napomáhala jednotě křesťanů a pokoji ve světě. Je sítí modlitby, formace a evangelizace. Filmy Net for God jsou překládány do 22 jazyků a jsou promítány na setkáních ve více jak 60-ti zemích.

www.chemin-neuf.cz

info:491423755
www.netforgod.tv

Národní památkový ústav ÚOP v Josefově, Muzeum východních Čech v Hradci Králové a Omnium o.s. si Vás dovolují pozvat na seminář k problematice

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ VČ. OBNOVY PAMÁTKOVÉHO FONDU

Dne 15. října 2013 v konferenčním sále Muzea východních Čech v Hradci Králové, vstup zdarma

Program:

09.00 – 09.20

Registrace účastníků

09.20 – 09.30

Zahájení

09.30 – 10.00

Možnosti financování záchrany kulturního dědictví vč. obnovy památek z Norských fondů – aktuální informace, programová oblast 16 (Zachování kulturního dědictví) i 17 (Současné umění)

Ing. Radek Bouška, Ministerstvo kultury České republiky

10.00 -10.30

Programy Ministerstva kultury ČR na obnovu kulturních památek

Ing. Alena Belzová, Ministerstvo kultury České republiky

10.30 – 11.00

Praktické souvislosti financování obnovy kulturních památek

Ing. Jiří Balský, Národní památkový ústav, ÚOP v Josefově

11.30 – 12.00

Financování obnovy památkového fondu z dotačních programů Královéhradeckého kraje

Ing. Kateřina Vilímová, Krajský úřad Královéhradeckého kraje

12.00 – 12.30

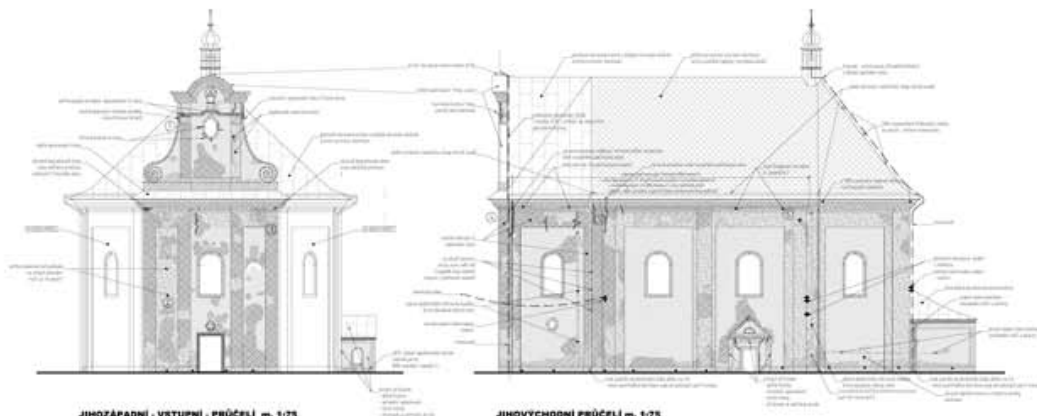
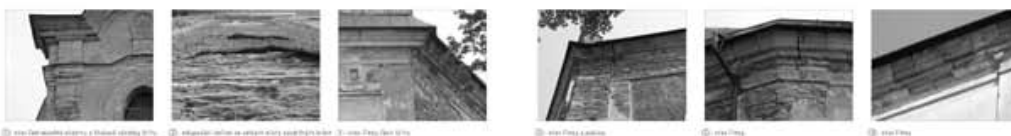
Možnosti financování kulturního dědictví z grantových programů nestátních nadací

Ing. Jakub Děd, Omnium o.s.

12.30 – 13.00

Pro život kostelů Broumavska – financování záchrany kulturního dědictví na příkladu projektu obnovy broumovské skupiny kostelů

ThLic. Martin Lanži, administrátor Římskokatolické farnosti – děkanství Broumov

15. října 2013

Ústav památkové péče Fakulta architektury ČVUT, GIRSA AT s.r.o., Národní památkový ústav,
Římskokatolická farnost v Broumově společně s Omnium o.s.

Vás srdečně zvou v rámci semináře

Kulturní krajina Broumovska a autentické památky v ní

dne 9. října 2013

CYKLUS PŘEDNÁŠEK

Komentovaná prohlídka 14:00 - 16:00

Kostel sv. Markéty v Šonově a jeho okolí

Přednáška 17:00 – 18:00

Kulturní krajina Broumovska se souborem kostelů s přesahem kulturního kontaktu

Arch. Milena Hauserová, Ústav památkové péče FA ČVUT

Přednáška 18:00 – 19:00

Nové poznatky ze stavebně historických průzkumů broumovských kostelů

Mgr. Miloš Buroň, NPÚ ÚOP Josefov

Přednáška 19:00 – 20:00

Hesseliův urbář Broumovska

ze 17. století s ukázkami mapových příloh urbáře

PhDr. Vladimír Waage, Národní archiv Praha

Místo přednášek bude včas upřesněno podle kapacity
informace na IC Broumovsko nebo www.omniumos.cz

partneři projektu Pro život kostelů Broumovska

Aktuality projektu sledujte na stránkách www.broumovfarnost.cz a www.omniumos.cz

MĚSTO BROUMOV

Kulturní program říjen 2013

2. 10. 20:00

Via Benedictina

Náš TIP!

BRÁNA ČASU

Světová premiéra suity

skladatele Petra Kořínka je skladba komponovaná pro uvedení v klášterním kostele sv. Vojtěcha v Broumově v rámci akcí, které vzpomenu 800. výročí příchodu benediktinů na Broumovsko a Policko.

www.viabenedictina.cz

Klášterní kostel sv. Vojtěcha, Broumov.

Pořádá: Vzdělávací a kulturní centrum Broumov.

Vstupné: 120,- Kč

9. 10. 19:00

TONY

Náš TIP!

ACKERMAN – sólo

ArtCafé

Americký virtuózní kytarista U nás v ArtCafé se Tony Ackerman představí ve fascinujícím sólovém večeru hrou na pěti akustických kytarách. V první polovině večera bude čerpat ze svých hudebních kořenů v různých amerických stylech - folk, bluegrass, blues a ragtime. V druhé části večera bude pokračovat klasickou kytarou, brazilskou Bossa Novou a na závěr zahraje své originální skladby a improvizace, které jsou inspirovány hudebními styly z celého světa.

Sál Kreslírna, Benediktinský klášter v Broumově.

Pořádá: Agentura pro rozvoj Broumovska, o.s.

Vstupné: 190,-Kč / 150,-Kč (pro členy klubu ArtCafé)

9. 10. 14:00

PODZIMNÍ BROUMOVSKÉ RARAŠENÍ

Dlabání dýní, hudba k poslechu i tanci, grilování. Na každého, kdo přijde v masce, čeká sladké překvapení.

Akce se koná v areálu Hotelu Veba.

Pořádá: Hotel Veba, E.D.A. Broumov, ČSŽ Broumov

11. 10. 18:00

LETEM SVĚTEM JIŽNÍ PROVENCE, DOLNOHRADSKÁ KOMORA A SALZBURG

Zajímavé povídání o krásných místech Evropy. Večerem provází Kateřina Hladíková a její francouzský host Lysiane Boulle. Ochutnávka vína, sýra, baget, soli.

Konferenční sál IC Broumov.

Pořádá: Město Broumov. Vstupné: 40,-Kč

13. 10. 14:00

BROUMOVANKA

Taneční odpoledne. KD Střelnice. Pořádá:

Klub seniorů Broumov.

16. 10. 19:00

BARDOLÍNO

ArtCafé

Smyčcové nástroje, lidské hlasy, perkuse, to vše spojené v netradiční celek klasické a lidové hudby. Bardolino překračuje žánrové hranice a v jeho projevu se odráží radost z muzicírování.

Sál Kreslírna, Benediktinský klášter v Broumově.

Pořádá: Agentura pro rozvoj Broumovska, o.s.

Vstupné: 190,-Kč / 150,-Kč (pro členy klubu ArtCafé)

17. 11. 19:00

TŘI MUŽI VE ČLUNU A PES

Náš TIP!

Divadelní spolek Jirásek, Česká Lípa.

Pro převod do divadelní podoby DS Jirásek využil skutečné události z autorova života. Jerome Klapka Jerome sloužil jako dobrovolník během 1. světové války u sanity francouzské armády a otřesné zážitky té doby pohřbily jeho humoristický talent. V naší hře se jej pokoušejí dávní přátelé Harris a George v Jeromovi znovu oživit. Zprvu vzpomínkami na radost někdejší postpubertální cesty, a tak je na jevišti spolu s třemi mladými muži a psem Montomorenycem znovu zažíváme, a posléze cestou novou. „Pes Monty“ ovšem zůstává svědkem toho, že nic zlého v našich životech nelze úplně vytěsnit a naopak že vždy je v nás místo pro radost a sílu novou.

Městské divadlo Broumov.

Pořádá: Město Broumov. Vstupné: 60,-Kč

23. 10. 19:00

ROBERT BALZAR TRIO ArtCafé

Křest CD - mimořádný program klubu pro fanoušky jazzu a skvělé muziky. Trio Roberta Balzara znáte z loňského roku, nyní máte jedinečnou možnost vychutnat si nové skladby a zúčastnit se křtu jeho CD, které bylo nahráno v dubnu tohoto roku v New Yorku, v Sear Sound Studiu za asistence věhlasného zvukaře Jamese Farbera. Na místě prodej CD a autogramiáda.

Sál Kreslírna, Benediktinský klášter v Broumově.

Pořádá: Agentura pro rozvoj Broumovska, o.s.

Vstupné: 190,-Kč / 150,-Kč (pro členy klubu ArtCafé)

24. 10. 17:30

KONCERT K VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKOSLOVENSKA

Základní umělecká škola vás všechny srdečně zve na koncert, kterým si společně připomeneme bezpochyby důležité výročí v dějinách naší země. Tématicky složený program protkne i slovní komentář k říjnovým událostem konce I. světové války.

Přijďte si s námi připomenout

„zrození“ Československa!

Výstavní síň na Staré radnici. Pořádá: ZUŠ Broumov

25. 10. 14:00

ŠTRŮDLOVÁNÍ A DYŇOVÁNÍ

Ochutnávka různých druhů štrůdlů, které budou připraveny v kuchyních našich členek ČSŽ Broumov. Proběhne i tradiční dlabání dýní, letos bude nesoutěžní. Dlabat budeme pro radost a pocit krásného a příjemného prožitého odpoledne.

Dýně bude možné zakoupit na místě. Nádvoří kláštera. Pořádá: E.D.A. Broumov ve spolupráci s ČSŽ Broumov a APRB.

26. 10. 15:00

JAK SE LÉČÍ STRAŠIDLA ANEB KRÁKORÁNÍ NA KRÁKORCE

DS NATAHU Červený Kostelec Veselá pohádka pro celou rodinu na motivy Doktorské pohádky Karla Čapka. Městské divadlo Broumov. Pořádá: Město Broumov. Vstupné: 40,-Kč

Náš TIP!

Předprodej a rezervace vstupenek*: Infocentrum Broumov, t: 491 524 168, e-mail: kultura@broumov.net

Vstupenky, které si u nás rezervujete, je nutné vyzvednout do týdne od jejich rezervace. Po tomto datu všechny rezervace rušíme a lístky nabízejeme k dalšímu prodeji. Děkujeme za pochopení.

* Pouze na akce pořádané městem Broumov.

Více informací získáte na: www.broumov-mesto.cz

